

Passejada epigràfica per Tàrraco

Meritxell Blay

INS Jaume I, Salou
txellblay@gmail.com

Diana Gorostidi

Institut Català d'Arqueologia Clàssica
dngrstd@gmail.com

Recepció: 5/10/2011

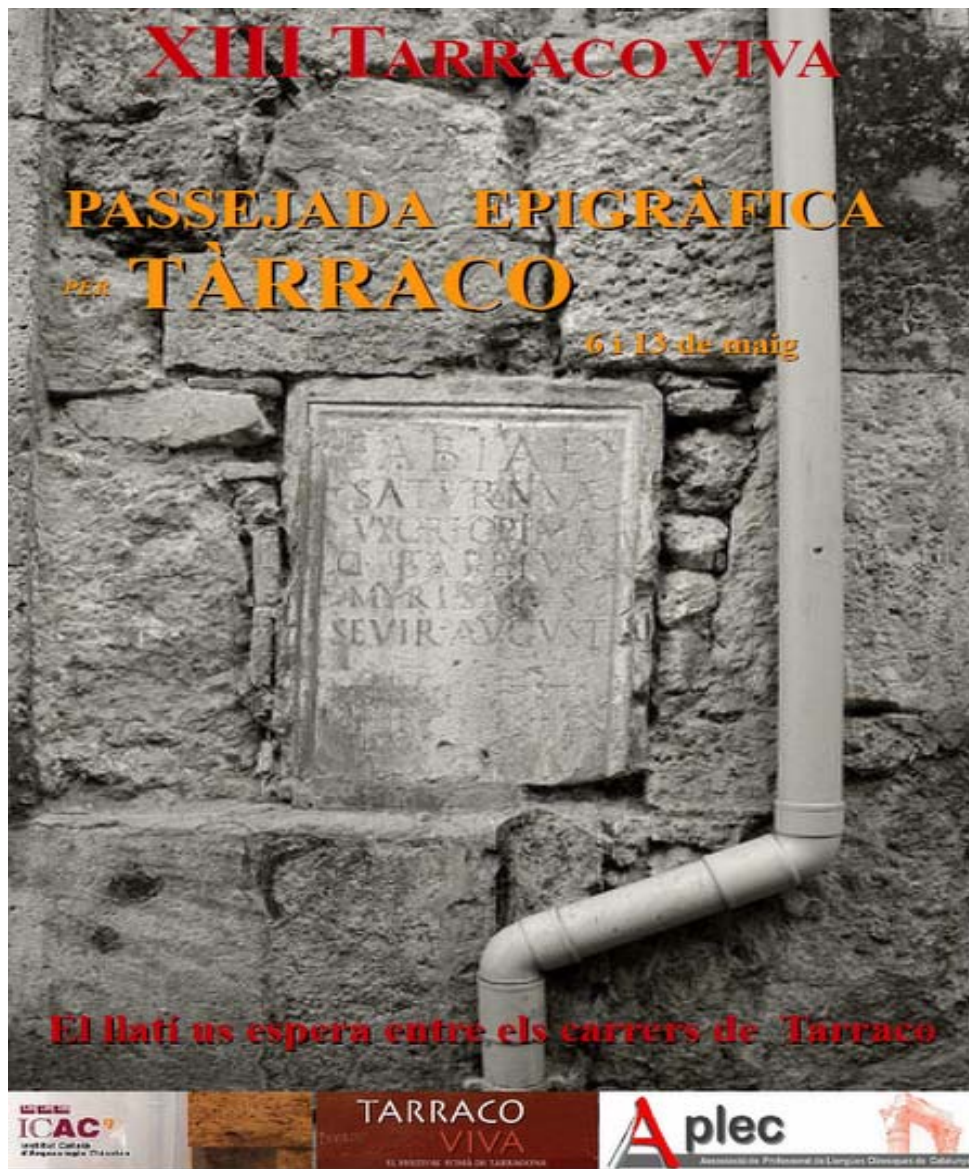
Resum

Del 5 al 15 de maig del 2011 va tenir lloc a Tarragona la XIII edició del festival romà de Tarraco Viva, en el qual Meritxell Blay en representació de l'Associació de Professors de Llengües Clàssiques de Catalunya (APLEC) i Diana Gorostidi en representació de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) varen realitzar una activitat conjunta anomenada «Passejada Epigràfica per Tàrraco». L'activitat estava adreçada a alumnes de Llatí, de 4t d'ESO i batxillerat, als quals es van presentar les històries amagades rere les inscripcions conservades pel temps entre els carrers de la moderna Tarragona.

Paraules clau: didàctica, epigrafia, Tarraco Viva, Tarragona, patrimoni.

Del 5 al 15 de maig de 2011 va tenir lloc a Tarragona la XIII edició del festival romà de Tarraco Viva, en el qual Meritxell Blay (Professors de Llengües Clàssiques de Catalunya [APLEC]) i Diana Gorostidi (Institut Català d'Arqueologia Clàssica [ICAC]) varen realitzar una activitat conjunta anomenada «Passejada Epigràfica per Tàrraco». L'activitat estava adreçada a alumnes de Llatí, de 4t d'ESO i batxillerat als quals es van presentar les històries amagades rere les inscripcions conservades pel temps entre els carrers de la moderna Tarragona. Des de l'APLEC es va contactar amb l'organització del festival tarragoní per col·laborar amb ells, ja que fins ara les activitats que s'oferien a estudiants estaven bàsicament adreçades a l'educació primària i en cap cas n'hi havia cap que treballés la llengua llatina ni que estigués adreçada a alumnat de Cultura Clàssica i de Llatí de segon cicle de l'ESO i de batxillerat. L'organització de Tarraco Viva va respondre positivament a la proposta i va suggerir la col·laboració amb l'ICAC, que ja havia realitzat diferents activitats amb el festival. Ja l'any 2009 els professors del Camp d'Aprenentatge de Tarragona, que cada any programa activitats al festival, van demanar assessorament científic a l'ICAC per a l'organització d'una activitat destinada a nens de primària centrada en els grafitis parietals d'època romana. Es va treballar la paleografia dels grafitis i de les caricatures documentades a Pompeia, primer elaborant un abecedari i una plantilla amb la qual els nens poguessin practicar prèviament escrivint el seu nom per després deixar-los escriure lliurement en un mural que imitava la Via dell'Abbondanza, amb l'única condició que fessin servir la cal·ligrafia romana antiga. Vist l'èxit, els organitzadors de Tarraco Viva van proposar centrar una activitat en l'epigrafia romana, tenint en compte que el patrimoni epigràfic de la ciutat de Tarragona oferia la possibilitat d'explotar la fortuna de comptar amb peces conservades

als carrers de la part alta, per la qual cosa des de l'ICAC es va dur a terme una passejada titulada «Les veus de les pedres. Pinzellades d'una Tàrraco molt viva». L'activitat estava precedida d'una xerrada a la casa Canals on s'explicaven els antecedents, la importància del patrimoni epigràfic, i es feia una revista als textos que després es veurien *in situ*, comentant aspectes curiosos sobre la prosopografia, el *cursus honorum* i fins i tot les vicissituds de la reutilització dels daus de pedestal com a material constructiu de qualitat. L'experiència va ser un èxit, i el públic assistent va gaudir molt visitant aquests elements del mobiliari urbà tan característic però al mateix temps malauradament tan desaperebut.

Detall del cartell de l'activitat.

L'entesa entre l'ICAC i l'APLEC va ser ràpida i de seguida es van posar a dissenyar l'activitat que estaria estructurada en uns continguts previs, que anirien a càrrec del professor i que s'haurien de dur a terme a l'aula abans de l'activitat, uns continguts teòrics en forma de conferència sobre l'epigrafia a l'ICAC i una pràctica *in situ* analitzant les inscripcions pels carrers de la part alta de Tarragona. Meritxell Blay es va encarregar de preparar un dossier per als professors, descarregable a la pàgina web de l'APLEC, a fi de poder realitzar una sèrie d'exercicis a classe prèviament.

L'activitat va tenir lloc finalment els divendres 6 i 13 de maig amb una durada de dues hores. Hi van participar uns 90 alumnes. Els instituts que van realitzar l'activitat van ser l'Institut Vallvera de Salt, l'Escola Puigcerver de Reus, l'Institut Martí Franquès de Tarragona, l'Institut Ramon de la Torre de Torredembarra, l'Institut Eugeni d'Ors de Vilafranca del Penedès i l'Institut Jaume I de Salou. A tots ells, moltíssimes gràcies per la seva assistència i col·laboració.

Els estudiants van arribar a l'ICAC amb els deures fets i allí se'ls va fer entrega d'un segon dossier amb les fitxes per treballar a la pràctica al carrer. Durant aproximadament una hora, Diana Gorostidi els va fer una conferència/xerrada sobre l'epigrafia i també es van corregir i comentar alguns aspectes que els alumnes havien treballat amb els seus professors. En acabar, i després d'un petit esbarjo a la plaça del Fòrum, varen començar la passejada. Amb l'ajut d'un plànol amb les peces a treballar, l'alumnat anava localitzant les inscripcions i emplenava una fitxa per comprendre-les i treballar-les bé, amb l'assessorament dels professors de l'APLEC i dels seus propis, així com de les explicacions que realitzava Diana Gorostidi.

La conferència sobre epigrafia a l'ICAC.

L'activitat va ser un èxit i tant els participants com l'organització la varen valorar molt positivament. Som conscients que cal millorar-la en alguns aspectes, però el camí ja s'ha començat i ara és qüestió de seguir endavant. Estem ja treballant en la propera edició, on se'ns ha demanat la participació en el projecte *Certamina*, i en altres activitats per implicar els nostres estudiants a Tarraco Viva. Donem les gràcies a l'organització de Tarraco Viva i també a l'ICAC. Us convidem a visitar Tarragona i la fira de divulgació històrica Tarraco Viva, si encara no ho heu fet. Posem a la vostra disposició tots els materials didàctics en l'enllaç <<http://apleccat.blogspot.com.es/2011/04/passejada-epigrafica-tarraco-viva.html>>, així com també els nostres correus electrònics (txellblay@gmail.com i dngrstd@gmail.com) per a qualsevol dubte o suggeriment i esperem que us siguin útils per treballar-los amb el vostre alumnat.

Una estudiant pren nota de la inscripció de la Fàbia Saturnina.

Curricula

Meritxell Blay i Boquera és llicenciada en Filologia Clàssica per la Universitat de Barcelona (2001), professora de grec i llatí des de 2003, actualment a l'Institut Jaume I de Salou. Ha realitzat el programa de doctorat Estudis Romànics i Hispànics a la Univeristat Rovira i Virgili de Tarragona, on actualment realitza la tesi sobre «La dona en els papirs» amb el professor Jesús Carrueco. Membre fundadora i presidenta de l'APLEC.

Diana Gorostidi és llicenciada en Filologia Clàssica per la Universitat de Barcelona (1997) i doctora en Ciències de l'Antiguitat per la Universitat de Saragossa (2008), professora de llatí des de 1998, actualment en excedència. Des de 2008 és investigadora de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, especialitzada en epigrafia llatina, i des de 2011 professora associada de l'Universitat Rovira i Virgili.